

Seminari sobre la incorporació del paisatge en el planejament urbanístic de Catalunya. Anàlisi de bones pràctiques. Olot, 27 de setembre de 2002

Josep M. Mallarach

Fundació d'Estudis Superiors d'Olot
Fontanella, 3. 17800 Olot (Spain)
jmallarach@olot.org

Data de recepció: novembre de 2002

Data d'acceptació definitiva: desembre de 2002

Resum

El 27 de setembre de 2002 es va celebrar a Olot un seminari sobre bones pràctiques de la incorporació del paisatge en el planejament urbanístic català, organitzat per la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot, el primer que s'ha celebrat a Catalunya. Després de la ponència inaugural, a cura del Dr. Joan Nogué i Font, es van presentar vuit plans considerats exemplars i representatius de la diversitat que existeix. Hi van assistir una vuitantena d'estudiosos, gestors i planificadors.

Paraules clau: paisatge, planejament urbanístic, Catalunya.

Resumen. *Seminario sobre la incorporación del paisaje a la planificación urbanística de Cataluña. Análisis de buenas prácticas. Olot, 27 de septiembre de 2002*

El 27 de septiembre de 2002 se celebró en Olot (Cataluña) un seminario sobre buenas prácticas de la incorporación del paisaje en la planificación urbanística de Cataluña, organizado por la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot, el primero que se realiza sobre dicho tema. Después de la ponencia inaugural, impartida por el Dr. Joan Nogué i Font, se presentaron ocho planes considerados ejemplares y representativos de la casuística actual catalana. Contó con la asistencia de más de ochenta investigadores, gestores y planificadores.

Palabras clave: paisaje, planificación urbanística, Cataluña.

Résumé. *Séminaire sur l'incorporation du paysage à la planification territoriale de Catalogne. Analyse de bonnes pratiques. Olot, 22 septembre 2002*

Le 27 septembre 2002 se déroula à Olot un séminaire, le premier de son genre, au sujet des bonnes pratiques de l'incorporation du paysage dans la planification territoriale de Catalogne, organisé par la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot. Après le rapport inaugural, lu par le Dr. Joan Nogué i Font, on y présenta huit plans exemplaires et représentatifs de la casuistique actuelle en Catalogne. Plus de quatre-vingts chercheurs, gestionnaires et planificateurs y prêtèrent leur concours.

Mots clé: paysage, planification territoriale, Catalogne.

Abstract. *Integrating landscape in Catalan urban planning. Seminar on best practices. Olot, 27th September, 2002*

On September 27th 2002, a Seminar on best practices was held in Olot (Catalonia, Spain) on the integration of landscape in local urban and land use planning. After the keynote speaker, Joan Nogué i Font, PhD, eight local plans were presented, which were selected among the best examples among the diversity of current local urban and land use planning in Catalonia. Over eighty researchers, planners, and public servants attended the Seminar.

Key words: landscape, urban planning, Catalonia.

Vuitanta gestors i professionals de l'urbanisme de tot Catalunya es van reunir divendres 27 de setembre a Olot per participar en un seminari sobre la *Incorporació del paisatge en els planejaments urbanístics de Catalunya*, organitzat per la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot i el Grup de Treball del Paisatge, amb el suport de la Diputació de Girona, el Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i l'Ajuntament d'Olot.

El Dr. Joan Nogué, catedràtic de Geografia de la Universitat de Girona, va exposar, a la ponència inaugural, les circumstàncies que han portat a l'actual degradació del paisatge, una combinació d'inconsciència, insensibilitat, especulació, pressió automobilística, mala gestió, etc. Nogué va afirmar que la major part dels paisatges catalans han perdut qualitat i evolucionen cap a un paisatge banal i estandarditzat, amb falta de continuïtat històrica. Va reconèixer que alguns paisatges urbans han millorat, però que representen un percentatge molt petit comparant-lo amb la gran superfície periurbana, on el paisatge ha empitjorat. Va suggerir diverses accions de millora, començant per una presa de consciència, fins a una llei del paisatge per a Catalunya, basada en els principis de la Convenció Europea del Paisatge del 2000.

Al llarg de la jornada es van exposar vuit planejaments urbanístics de Catalunya que donen un bon tracte al paisatge i que es poden considerar, doncs, exemples de bones pràctiques. La mostra fou ben representativa de la realitat catalana: hi van desfilar exemples del litoral, de l'interior i de muntanya, de poblacions petites i de ciutats grans. En concret, foren analitzats el Pla General de Torroella de Montgrí, el Pla General de Lleida, el Pla General de Torrelles de Llobregat; el Pla Especial de Gallecs (Mollet del Vallès), la modificació del Pla General Metropolità a l'àmbit de la Torre Negra de Sant Cugat del Vallès, el Pla Especial del paisatge urbà de Sabadell, les Normes Subsidiàries del sòl no urbanitzable de Cassà de la Selva i el Pla General d'Olot.

De tots aquests instruments de planificació, se'n van exposar les metodologies, els condicionants físics, socials i polítics, les solucions aportades i les normatives, que, a diferència del que s'esdevé en la majoria de plans de Catalunya, prenen en consideració el paisatge i adopten mesures creatives i respectuoses envers aquest important bé comú.

Aquests planejaments van ser presentats per alguns dels planificadors més prestigiosos de Catalunya, com ara Ricard Pié, director de l'Escola d'Arquitectura del Vallès i expresident de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, i Josep M. Llop, director del Servei d'Urbanisme de Lleida i professor de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona. Altres plans foren presentats per alguns dels geògrafs que més experiència tenen en l'estudi del paisatge a Catalunya, com ara la Dra. Maria del Tura de Bolòs, de la Universitat de Barcelona, o per advocats, com ara Albert Cortina, codirector del Màster en Intervenció i Gestió del Paisatge de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En alguns dels casos exemplars exposats, es van presentar instruments innovadors per a la conservació del paisatge, sempre entesa de forma dinàmica, com són l'anomenat «banc de terres» creat pel Pla de Lleida per afrontar la conservació de les hortes històriques, o els instruments de «custòdia del territori» que proposen les Normes Subsidiàries de Cassà de la Selva, elaborades en el marc de l'Agenda 21 local d'aquest municipi.

Els organitzadors s'han compromès a preparar la publicació dels textos del Seminari, en col·laboració amb diverses entitats i institucions, com ara el Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i la Universitat de Girona.